

Фиқҳ дарслари (156-Дарс) Авратга оид масалалар

19:23 / 14.10.2021 4624

Эркак кишининг аврати киндиғи остидан то икки тиззасининг остигачадир.

Бу ҳукмнинг далили қуйидагилар:

هـ لـ لـ اـ حـ صـ هـ لـ لـ اـ لـ وـ سـ رـ لـ اـ قـ هـ لـ اـ قـ بـ وـ يـ اـ يـ بـ أـ ثـ يـ دـ حـ نـ مـ يـ نـ طـ قـ رـ اـ دـ لـ اـ حـ وـ رـ نـ مـ ئـ رـ سـ لـ اـ نـ مـ لـ فـ سـ أـ مـ وـ ئـ رـ قـ عـ لـ آـ نـ مـ نـ يـ تـ بـ كـ رـ لـ اـ قـ وـ فـ اـ مـ »: مـ لـ سـ وـ هـ يـ لـ عـ ئـ رـ قـ عـ لـ اـ «.

Имом Дора Қутний Абу Айюб розияллоҳу анхудан қилган ривоятда Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васаллам:

«Икки тиззадан юқори нарса авратдандир. Киндиқдан пастдаги нарса авратдандир», деганлар.

لـ وـ سـ رـ لـ اـ قـ هـ لـ اـ قـ وـ دـ حـ نـ عـ هـ يـ بـ أـ نـ عـ بـ يـ عـ شـ نـ بـ وـ زـ مـ عـ نـ عـ يـ نـ طـ قـ رـ اـ دـ لـ اـ حـ وـ رـ عـ بـ سـ يـ فـ ئـ ئـ مـ لـ اـ بـ مـ كـ نـ اـ يـ بـ صـ اـ وـ زـ مـ »: مـ لـ سـ وـ هـ يـ لـ عـ هـ لـ لـ اـ حـ صـ هـ لـ لـ اـ حـ اـ صـ مـ لـ اـ يـ فـ مـ هـ نـ يـ بـ اـ وـ قـ رـ فـ وـ نـ يـ نـ سـ رـ شـ عـ يـ فـ آـ يـ لـ عـ مـ هـ وـ بـ رـ صـ اـ وـ نـ يـ نـ سـ ئـ رـ قـ عـ لـ اـ قـ وـ فـ وـ ئـ رـ سـ لـ اـ نـ وـ دـ اـ مـ رـ طـ نـ يـ اـ لـ اـ فـ هـ رـ يـ اـ وـ اـ دـ بـ غـ هـ تـ مـ اـ مـ كـ دـ حـ اـ حـ وـ زـ اـ دـ اـ وـ ئـ رـ قـ عـ لـ آـ نـ مـ ئـ بـ كـ رـ لـ اـ حـ اـ ئـ رـ سـ لـ اـ تـ حـ تـ آـ مـ مـ إـ فـ ».«

Имом Дора Қутний Амр ибн Шуъайбдан, у киши отасидан, у киши бобосидан қилган ривоятда Расууллоҳ соллаллоҳу алайҳи васаллам:

«Ёш болаларингизни етти ёшликларида намоз ўқишга амр қилинглар. Ўн ёшга етганларида унинг учун уринглар ва ётар жойларини алоҳида қилинглар. Қачон бирингиз ўз чўрисини қулига ёки мардикорига никоҳлаб берса, унинг киндигидан пастига ва тиззасидан юқорисига назар солмасин. Чунки киндикдан пасти ва тиззадан юқориси авратдандир», деганлар.

Чўриники ўша билан бирга елка тарафи ва қорни ҳамдир.

Баъзи уламолар: «Икки биқини ҳам аврат», деганлар. Бу ўша қул ва чўрилар бор вақтнинг тақозоси или бўлгандир. У вақтларда чўриларнинг ҳоли бошқача бўлган.

Ҳур аёлнинг жамики бадани авратдир. Юз, икки қўл ва оёқ бундан мустасно.

Бу ҳукмнинг далиллари:

Аллоҳ таоло Нур сурасида:

حَابْصِمْ لِأْحَابْصِمْ أَهِيْفِةَكْشِمَكْ وَرُونْ لَثَمْ صِنْرَأَلْأَوْتَأْوَمْ سَلْ رُونْ لَلْ لِ
آلْ قَنْوُتْيِرَةَكَرَابْمِهَرَجَشْ نَمْ دَقْوُيْيِرُدْ بَكْوَكْ أَهَنْ أَكْ هَجَاجْزَلَا هَجَاجْزَرِيْفِ
هَلَعْ رُونْ رَانْ سَسْمَتْ مَلْ وَلَوْ عَيْصُيْيِهَتْيِرَ دَالَّيِيْهَيْبَرَغْ آَلَ وَهَيْقَرَشِ
هَلَلْ أَوْ سَآنَلَلَلَلَأَثْمَأَلَا هَلَلَا بَرْصَيِيْ وَءَاشَيِيْ نَمْ وَرُونْ لَهَلَلَا يَدْهَيِيْ رُونْ
مَيْلَعْ عَيْشَلَكْبِ

«Мўминаларга айт: «Кўзларини тийсинлар, фаржларини сақласинлар ва зийнатларини кўрсатмасинлар, зохир бўлгани мустасно. Рўмолларини кўқсларига тўсиб юрсинлар», деган (31-оят).

«Зохир бўлган зийнатлар» деганда намозда юз, икки қадам ва икки кафт англанади. Намоздан ташқарида икки қадам ҳам авратдир.

«Рўмолларини кўқсларига тўсиб юрсинлар».

Яъни бошларига ўраган рўмоллари фақат соchlарини эмас, балки томоқлари, кўқслари ва кўкракларини ҳам тўсиб турсин.

لُوسَرِىَلْغَتَلَخَدِرْكَبِيَبَأْتَنِبَعَامْسَأَنَا: أَنَعُولَأِيَصَرَّشَئَاعَنَعْ
لُوسَرَأَهْنَعَصَرْعَأَفْ، قَاقْرُبَايِثَأَهْلَغَوَمَلْسَوَهِيلَعَهْلَلَايَلَصَهْلَلَا
تَعَلَّبَأَذِهَارَمْلَأَنِإِعَامْسَأَيْ، لَأَقَوَمَلْسَوَهِيلَعَهْلَلَايَلَصَهْلَلَا
هَاوَرَهْيَفَكَوَهْجَوَهَلَرَأَشَأَوْ، اَدَهَوَادَهَهَلَرَأَشَأَوْ، اَدَهَوَادَهَهَلَرَأَشَأَوْ،
دُوَادَوُبَأَ:

Оиша розияллоху анҳодан ривоят қилинади:

«Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васалламнинг ҳузурлариға Асмо бинти Абу Бакр юпқа кийим билан кирди. Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васаллам ундан юзларини ўгириб олдилар ва:

«Эй Асмо, аёл киши ҳайз кўрадиган бўлганидан кейин ундан мана бу ва мана бундан бошқа жойи кўринмаслиги керак», деб икки кафтлари ва юзларига ишора қилдилар».

Абу Довуд ривоят қилган.

Иbn Жарир Тобарий ўз тафсирларида Оиша онамиздан келтирган ривоятда у киши айтадилар:

«Олдимга она бир акам Абдуллоҳ ибн Туфайлнинг қизи зийнатланган ҳолда кирган эди. Расулуллоҳ келиб қолдилар ва юзларини ўгирдилар. Мен:

«Эй Аллоҳнинг Расули, бу она бир акамнинг қизи, ёш қиз», дедим. Ул зот соллаллоҳу алайҳи васаллам:

«Аёл киши балоғатга етганидан кейин ундан юзи ва мана бу жойларидан бошқа жойи кўриниши ҳалол эмас», деб ўз билакларини тутумлаб кўрсатдилар. Ушлаган жойлари билан кафтлари орасида яна бир тутумча жой қолди».

Демак, намозда мазкур аврат жойларни тўсиб ўқиш фарзdir. Баъзи аъзолар очилиб қолса нима бўлади ва шунга ўхшаш саволларга кейинги жумлаларда жавоб келади.

Бир аъзонинг тўртдан бирининг очилиши намозни ман қиласи.

Агар унутиб очилган бўлса ва очилиши бир рукннинг адо этилишича вақт давом этса ва аъзонинг чорагидан ози очилса, намоз ботил бўлмайди. Агар

намозхон мазкур миқдорни қасдан очса, намози дарҳол бузилади.

Болдириңинг ўзи бир аъзодир.

Унинг тўртдан бири очилиб қолса ва зикр қилинган муддатгача ёпилмаса, намоз ботил бўлади.

Сон, закарнинг ёлғиз ўзи ва икки турмуқ ҳам. Осилиб тушган соч ҳам.

Буларда ҳам олдинги зикр қилинган ҳукм событ бўлади.

«Авратни тўсиш» деганда шариат талабига биноан тўсиш кўзда тутилган. Бунда авратни тўсадиган нарсага қуидаги шартлар қўйилган:

1. Кийим баданнинг рангини билинтирмайдиган даражада қалин бўлиши лозим.
2. Кийим баданнинг ҳамма тарафини тўсиши лозим. Бирор тарафи очилиб қолса ҳам бўлмайди.

Кийим танқис бўлганда аввал ғализ авратни, кейин бошқаларини тўсиш керак бўлади. Агар фақат битта авратни тўсишга етадиган нарса бўлса, у билан орқани тўсиб, олдини қўли билан тўсади.

Бошқаси бўлмагандан ҳаром кийим ила, мисол учун, эркак киши ипак кийимда намоз ўқиса, таҳрими кароҳат ила намоз бўлади.

Нажасни кетказадиган нарсаси бўлмаган одам у билан намоз ўқийверади. Кейин қайта ўқимайди.

Бунга зарурат юзасидангина рухсат берилади.

Кийимининг тўртдан бири пок бўлган кишининг яланғоч ҳолда намоз ўқиши жоиз эмас.

Чунки бу ҳолда «тўртдан бир» зарурат юзасидан «тўлиқ»нинг ўрнига ўтади.

Ундан ози пок бўлганда ҳам у билан ўқиш афзал.

Яъни кийимнинг тўртдан биридан ози пок бўлганда, яланғоч намоз ўқигандан кўра ўша кийимда ўқиган афзал.

Кийими йўқнинг тик туриб намоз ўқиши жоиз. Ўтириб, имо билан ўқиши мандубдир.

Авратини тўсишга ҳеч нарса топа олмаган одам ҳеч бўлмаса лой билан бўлса ҳам уни тўсади ва ўтириб, имо билан намоз ўқийди.

«Кифоя» китобининг биринчи жузи асосида тайёрланди